

5. 12. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Exekuce na dlužné a běžné výživné

V zákoně č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“) je upraveno hned několik druhů vyživovacích povinností, mezi které patří zejména vyživovací povinnost mezi rodiči a dětmi a mezi dalšími předky a potomky, vyživovací povinnost mezi manžely, vyživovací povinnost mezi rozvedenými manžely a vyživovací povinnost resp. výživné a zajištění úhrady některých nákladů neprovdané matce. V tomto článku se budeme blíže zabývat vyživovací povinností rodičů vůči dětem, a to zejména v případech, kdy tuto povinnost jeden z rodičů neplní a výživné není hrazeno dle dohody nebo dle rozsudku soudu.



Dle § 921 občanského zákoníku se výživné hradí vždy v pravidelných dávkách a je splatné vždy na měsíc dopředu, ledaže soud rozhodl jinak nebo se osoba výživou povinná dohodla s osobou oprávněnou jinak. Nejčastěji se tedy v praxi setkáme s výrokem, kdy jeden z rodičů je povinen přispívat na výživu nezletilého dítěte určitou částkou, a to vždy do 15. dne v měsíci předem k rukám druhého rodiče.

Pokud tedy jeden z rodičů neplní svou vyživovací povinnost vůbec nebo jen částečně a v důsledku toho porušuje zákonem stanovenou vyživovací povinnost vůči dítěti, může druhý z rodičů, jakožto zákonný zástupce oprávněného, tedy nezletilého dítěte, vymáhat toto výživné exekučně. Exekuční návrh by přitom měl obsahovat náležitosti dle § 38 exekučního řádu, tedy: kdo ho činí, které věci se týká, co sleduje, označení účastníků (jméno, příjmení, místo trvalého pobytu, případně datum narození či rodné číslo), přesné označení exekučního titulu, uvedení povinnosti, která má být exekucí vymožena, a údaj o tom, zda, popřípadě v jakém rozsahu povinný vymáhanou povinnost splnil, popřípadě označení důkazů, kterých se oprávněný dovolává. Exekuční návrh musí být dále podepsán a datován. K exekučnímu návrhu je rovněž nutné přiložit originál či úředně ověřenou kopii exekučního titulu s doložkou vykonatelnosti, exekučně tak lze vymáhat pouze výživné stanovené a přiznané vykonatelným exekučním titulem, zpravidla rozsudkem.

Exekuční návrh je možné podat jak pro dlužné výživné, tak pro běžné výživné do budoucna, přičemž aby bylo možné podat exekuční návrh pro běžné výživné, musí v době podání návrhu existovat dluh na výživném za minulé období. U dlužného výživného je nutné uvést celkovou dlužnou částku a období, za které daný dluh vznikl a u běžného výživného je potřeba určit okamžik, od kterého je běžné výživné požadováno.

Pokud se týká samotného průběhu exekuce a jejího vedení, pak pro vymožení výživného platí stejná pravidla, jako pro jiná řízení ukládající zaplacení peněžité částky, přičemž pokud jeden ze způsobů provedení exekuce nepostačuje, může soudní exekutor provést exekuci i více způsoby. Stále by však měl postupovat v souladu se zásadou přiměřenosti exekuce a zvolit takový způsob exekuce, který není zřejmě nevhodný (§ 47 odst. 1 exekučního řádu). „Exekuce na běžné výživné splatné v budoucnu bylo možné provést pouze srážkami ze mzdy a jiných příjmů. S účinností od 1. 1. 2013 je možné

exekuci na opětuující se dávky vykonat všemi způsoby provedení exekuce, neboť za vymáhaný dluh je možné považovat součet plnění splatných v budoucnu, a v případě dávek na dobu neurčitou pak v částce v rozsahu do pětinasobku ročního plnění.“[1]

Co se týká možnosti povinného ukončit exekuční řízení, pak u dlužného výživného je možné ukončit exekuční řízení uhrazením dlužné částky a nákladů exekuce ze strany povinného. Pokud je však exekuce vedena i pro běžné výživné do budoucna, je zastavení exekuce daleko komplikovanější a povinný bude muset v řízení prokázat, že splňuje předpoklady nutné pro zastavení exekuce, stanovené subsidiárně v § 290 odst. 2 občanského soudního řádu, který zní: *„Na návrh povinného může soud zastavit nařízený výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy, jestliže jsou srážky prováděny již jen pro běžné výživné a lze předpokládat, že povinný vzhledem ke svému chování i poměru k práci bude výživné plnit dále dobrovolně.“*[2] Pro zastavení exekuce pro běžné výživné na návrh dle § 290 odst. 2 občanského soudního řádu, je dle ustálené judikatury nutné, aby exekuce probíhala již jen pro běžné výživné a nebyl zde tedy jakýkoli nedoplatek na výživném, aby povinný vzhledem ke svému chování i poměru k práci hradil výživné dobrovolně i nadále a dále že současně není vedena exekuce pro jinou pohledávku. Návrh na zastavení exekuce se podává u soudního exekutora, jenž vede exekuci, kdy ten se dotáže oprávněného resp. zákonného či právního zástupce oprávněného, zda se zastavením exekuce souhlasí či nikoli. Pokud oprávněný se zastavením exekuce nesouhlasí, je návrh na zastavení exekuce postoupen příslušnému soudu, který na základě své volné úvahy posoudí, zda-li jsou splněny všechny podmínky pro zastavení exekuce či nikoli.

Pokud dojde k zastavení exekuce z toho důvodu, že lze očekávat, že povinný bude nadále hradit výživné dobrovolně, je dle ustálené judikatury nutné *„pro ústavně konformní stanovení základu pro určení odměny soudního exekutora vycházet jen z výše jím vymoženého plnění, tedy nikoli z výše plnění vymáhaného, jak předpokládá § 5 odst. 4 vyhlášky č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem. Jinak řečeno, § 5 odst. 4 vyhlášky č. 330/2001 Sb. je možno chápat pouze jako omezení maximální výše základu pro stanovení odměny soudního exekutora v případě, že jím prováděná exekuce trvá po dobu pěti let a déle, tak, aby výše nákladů exekuce neměla pro povinného likvidační charakter.“*[3]

Zastavení exekuce pro běžné výživné je poměrně složitý proces, přičemž záleží pouze na volné úvaze soudu, zda-li uzná, zda v tom daném konkrétním případě jsou zde důvody pro zastavení exekuce či nikoli. I z tohoto důvodu je tedy lepší hradit výživné dle rozsudku soudu řádně a včas a takovéto situaci raději předejít.



JUDr. David Řezníček, Ph.D., LL.M.

Mgr. Kamila Candrová

U Černé věže 66/3
370 01 České Budějovice

Tel.: +420 386 323 247

Fax: +420 383 839 361

e-mail: recepce@reznicek.cz

[1] HRADSKÁ, M. Exekuce a výživné. Komorní listy, 2013, č. 3, s. 19.

[2] § 290 odst. 2 zákona č. 99/1963, občanský soudní řád.

[3] Nález Ústavního soudu ze dne 30. 6. 2009, sp. zn. I. ÚS 998/09, N 152/53 SbNU 849

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)